

Sygn. akt VIII U 220/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 lutego 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Patrycja Bogacińska-Piątek
Protokolant:	Iwona Sławińska

po rozpoznaniu w dniu 16 lutego 2016 r. w Gliwicach

sprawy M. J. (J.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania M. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 15 grudnia 2014 r. **nr** (...)

oddala odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek

Sygn. akt VIII U 220/15

UZASADNIENIE

Decyzją z 15 grudnia 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił ubezpieczonemu M. J. prawa do emerytury.

W uzasadnieniu podał, że ubezpieczony nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych na dzień 31 grudnia 1998 roku oraz 25 lat składkowych i nieskładkowych, a jedynie 18 lat, 10 miesięcy i 8 dni.

W odwołaniu ubezpieczony domagał się zmiany zaskarżonej decyzji i przyznania mu prawa do emerytury wskazując, że spełnia wszystkie przesłanki.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał dotychczasowe stanowisko.

W toku postępowania ZUS wydał kolejną decyzję odmowną z dnia 18 listopada 2015 roku. Decyzją tą uwzględnił odwołującemu do ogólnego stażu pracy 19 lat i 3 miesiące.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. J. urodził się (...). Dnia 5 grudnia 2014 roku złożył wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury i oświadczył, że nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego.

Ostatecznie ZUS uwzględnił odwołującemu do ogólnego stażu pracy do dnia 31 grudnia 1998 roku następujące okresy:

- od 2 grudnia 1974 roku do 8 stycznia 1975 roku – 0 lat, 1 miesiąc, 8 dni;
- od 11 stycznia 1975 roku do 23 kwietnia 1975 roku – 0 lat, 3 miesiące, 14 dni;
- od 1 lutego 1977 roku do 30 kwietnia 1987 roku - 10 lat, 3 miesiące, 0 dni;
- od 18 maja 1987 roku do 31 grudnia 1987 roku - 0 lat, 7 miesięcy, 14 dni;
- od 19 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku - 0 lat, 11 miesięcy, 13 dni;
- od 1 lutego 1989 roku do 31 grudnia 1991 roku - 2 lata, 11 miesięcy, 0 dni;
- od 2 stycznia 1992 roku do 30 czerwca 1992 roku - 0 lat, 6 miesięcy, 0 dni;
- od 1 września 1992 roku do 30 września 1992 roku - 0 lat, 1 miesiąc, 0 dni;
- od 1 listopada 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku - 0 lat, 2 miesiące, 0 dni;
- od 1 lutego 1993 roku do 14 lutego 1993 roku - 0 lat, 0 miesięcy, 14 dni;
- od 4 września 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku - 3 lata, 3 miesiące, 27 dni.

Razem 19 lat i 3 miesiące.

Organ rentowy nie uwzględnił okresów:

- od 1 września 1970 roku do 1972 roku – zatrudnienie jako pracownik młodociany z uwagi na brak zaświadczenia potwierdzającego zatrudnienie;
- od 18 grudnia 1973 roku do 3 czerwca 1973 roku – praca w Zakładzie Karnym – z uwagi na błąd w zaświadczeniu Zakładu Karnego.

Ubezpieczony przedłożył organowi rentowemu dowody zatrudnienia:

- od 1 lutego 1977 roku do 30 kwietnia 1987 roku - świadectwo pracy z (...) Przedsiębiorstwa Budownictwa (...) / karta 4 a.r./;
- od 2 maja 1987 roku do 31 grudnia 1987 roku – zaświadczenie wystawione przez R. K. / karta 7 a.e./;
- od 19 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku - świadectwo pracy wystawione przez J. Ś. / karta 8 a.e./;
- od 1 lutego 1989 roku do 31 grudnia 1991 roku - okres opłacenia składek na ubezpieczenie społeczne z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej /karta 6 i 15 a.r./;
- od 2 stycznia 1992 roku do 30 czerwca 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) i zgłoszenie z tego tytułu do ubezpieczenia społecznego / karta 16 a.r./;
- od 1 września 1992 roku do 30 września 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) i zgłoszenie z tego tytułu do ubezpieczenia społecznego / karta 16 a.r./;

- od 1 listopada 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) i zgłoszenie z tego tytułu do ubezpieczenia społecznego /karta 16 a.r./;

- od 1 lutego 1993 roku do 14 lutego 1993 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Usługowym (...) i zgłoszenie z tego tytułu do ubezpieczenia społecznego /karta 16 a.r./;

- od 21 sierpnia 1991 do 31 grudnia 1994 roku – zaświadczenie wystawione przez M. O. / karta 11 a.e./;

- od 4 września 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Usługowo-Handlowe (...) R. / karta 5 a.r./.

W lipcu, sierpniu, październiku 1992 roku i w styczniu 1993 roku M. J. korzystał z urlopu bezpłatnego / karta 16 a.r./.

W aktach organu rentowego znajduje się także świadectwo pracy z KWK (...) potwierdzające zatrudnienie w okresie od 16 grudnia 1985 roku do 15 kwietnia 1986 roku w niepełnym wymiarze czasu pracy / karta 6 a.e./. Pozostaje ono bez znaczenia dla ustalenia ogólnego stażu pracy albowiem ZUS zaliczył cały okres od 1 lutego 1977 roku do 30 kwietnia 1987 roku z tytułu zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...).

Ponadto w toku postępowania sądowego Zakład Karny w B. nadesłał sprostowaną informację o zatrudnieniu ubezpieczonego w czasie odbywania kary pozbawienia wolności / karta 70 a.s./. Z informacji tej wynika, że ubezpieczony wykonywał także pracę w okresie od 18 grudnia 1973 roku do 3 czerwca 1974 roku tj. 5 miesięcy, 16 dni.

Ubezpieczony posiada książkę spawacza nr (...) wydaną 17 marca 1972 roku. Potwierdza ona odbycie kursu podstawowego spawania gazowego w okresie od 8 października 1971 roku do 29 lutego 1972 roku oraz kurs spawania elektrodami otulonymi ukończony 24 kwietnia 1987 roku / karta 11 a.s./.

W okresie od 1 września 1972 roku do 3 lipca 1972 roku ubezpieczony był uczniem Szkoły Przyzakładowej (...) Przedsiębiorstwa (...) w O.. W czasie nauki ubezpieczony przez 3 dni miał praktyki uczniowskie, 3 dni trwały lekcje w szkole. W czasie praktyk na budowie nadzór nad uczniami sprawowali nauczyciele ze szkoły. W czasie wakacji uczniowie mieli wakacje szkolne.

W okresie od 3 lipca 1972 roku do 16 lipca 1976 roku M. J. był pozbawiony wolności. W trakcie odbywania kary pozbawienia wolności wykonywał pracę w pełnym wymiarze w okresach od 18 grudnia 1973 roku do 3 czerwca 1974 roku, od 2 grudnia 1974 roku do 8 stycznia 1975 roku i od 11 stycznia 1975 roku do 23 kwietnia 1975 roku - co wynika z zaświadczenia Zakładu Karnego w B. / karta 70 a.s./. Pracował jako spawacz po 8 godzin dziennie.

W okresie od 1 lutego 1977 roku do 30 kwietnia 1987 roku M. J. był zatrudniony w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) na podstawie umowy o pracę. Zakład ten zajmował się instalacjami w budynkach mieszkalnych oraz w budynkach kopalń. Praca ubezpieczonego polegała na spawaniu rur centralnego ogrzewania, grzejników. Ubezpieczony spawał gazowo i pracę tę wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Współpracował z L. M. i W. R..

W okresie od 2 maja 1987 roku do 31 grudnia 1987 roku ubezpieczony był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u R. K., który prowadził firmę zajmującą się centralnym ogrzewaniem. Pracował tam razem z L. M.. W czasie zatrudnienia ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się spawaniem grzejników i rur CO, palnikiem przycinał rury, wyginał kolana. Inne czynności związane z montażem instalacji wykonywał L. M. (1). Praca była wykonywana w G. – T.. R. K. współpracował z J. Ś.. W firmie (...) ubezpieczony był zatrudniony w okresie od 19 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku. Także w tej firmie pracował z L. M.. Charakter pracy nie zmienił się i ubezpieczony nadal zajmował się stale i w pełnym wymiarze czasu pracy spawaniem rur i grzejników CO w G. – T..

W okresie od 1 lutego 1989 roku do 31 grudnia 1991 roku M. J. prowadził działalność gospodarczą wspólnie z L. M..

W okresie od 2 stycznia 1992 roku do 31 grudnia 1994 roku M. J. był zatrudniony na podstawie umowy o pracę u M. O. w firmie Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Handlowo-Usługowe (...). Przy czym w lipcu, sierpniu, październiku 1992

roku i w styczniu 1993 roku M. J. przebywał na urloпах bezpłatnych. W czasie tego zatrudnienia ubezpieczony stale i w pełnym wymiarze czasu pracy spawał kotły w kotłowniach i rury CO.

Od 4 września 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku ubezpieczony wykonywał pracę w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Usługowo-Handlowym (...) w R.. W czasie tego zatrudnienia wykonywał pracę w Czechach, na budowie eksportowej w fabryce samochodów S.. Był zatrudniony na stanowisku ślusarz karoserii. Faktycznie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy zajmował się zgrzewaniem blach samochodowych. Na zgrzewarkach zgrzewał nadkola, błotniki, tylne klapy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dowodów z akt organu rentowego, książki spawacza / karta 11 a.s./, zeznań świadków L. M. (2) / karta 13-14/, W. R. / karta 52/, M. O. / karta 35/, informacji Zakładu Karnego w B. / karta 49, 70 /, przesłuchania stron / karta 62-63 /, akt osobowych / karta 72- 77/.

Sąd oparł się na wszystkich dowodach. Dał wiarę Sąd ubezpieczonemu ponieważ jego zeznania były szczegółowe i znajdowały potwierdzenie w zeznaniach świadków. Świadkowie wiarygodnie przedstawili zakres czynności wykonywanych przez ubezpieczonego.

Sąd zważył co następuje: odwołanie nie było zasadne.

Zgodnie z art. 184 ust. 1 i 2 w zw. z art. 32 ust. 1 i 2 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych / Dz. U. z 2004r. Nr 39, poz 353 ze zm. / prawo do emerytury ma ubezpieczony urodzony po 31 grudnia 1948 roku , który:

- ukończył 60 lat,

- udokumentował do dnia 31 grudnia 1998 roku 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym co najmniej 15 lat zatrudnienia przy pracach wymienionych w wykazie A,

- nie przystąpił do OFE albo złożył wnioski o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem ZUS, na dochody budżetu państwa,

W niniejszej sprawie spornym było czy M. J. legitymuje się stażem 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych i czy przepracował co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach.

Okresy składkowe zostały wymienione w art. 6 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, z kolei okresy nieskładkowe w art. 7 tej ustawy.

Zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 1 okresami składkowymi są okresy ubezpieczenia.

Zgodnie z art. 6 ust. 2 pkt 1a, 3 i 4 za okresy składkowe uważa się również przypadające przed dniem 15 listopada 1991 r. następujące okresy, za które została opłacona składka na ubezpieczenie społeczne albo za które nie było obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie społeczne:

1) zatrudnienia po ukończeniu 15 lat życia:

a) na obszarze Państwa Polskiego - w wymiarze nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy, jeżeli w tych okresach pracownik pobierał wynagrodzenie lub zasiłki z ubezpieczenia społecznego: chorobowy, macierzyński lub opiekuńczy albo rentę chorobową,

3) zatrudnienia młodocianych na obszarze Państwa Polskiego na warunkach określonych w przepisach obowiązujących przed dniem 1 stycznia 1975 r.;

4) pracy wykonywanej w czasie odbywania na obszarze Państwa Polskiego kary pozbawienia wolności, kary aresztu za wykroczenie oraz w czasie tymczasowego aresztowania - w wymiarze czasu pracy nie niższym niż połowa pełnego wymiaru czasu pracy określonego dla takiej pracy;

W ocenie Sądu brak podstaw do zaliczenia do okresów składkowych okresu od 1 września 1970 roku do 2 lipca 1972 roku. Okres ten mógłby zostać zaliczony gdyby ubezpieczony wykonywał pracę na podstawie przepisów ustawy z 2 lipca 1958 roku o nauce zawodu, przyuczaniu do określonej pracy i warunkach zatrudniania młodocianych w zakładach pracy oraz o wstępnym stażu pracy / Dz.U. Nr 45, poz. 226 ze zm./.

Zgodnie z art. 3 tej ustawy młodociani mogli być zatrudniani przez zakłady pracy tylko w celu: nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy, odbycia wstępnego stażu pracy. Zgodnie z art. 4 ust. 1 nauka zawodu trwała od 2 do 4 lat. Zgodnie z art. 9 ust. 1 zakład pracy przyjmując młodocianego na naukę zawodu, w celu przyuczenia do określonej pracy oraz odbycia wstępnego stażu pracy był obowiązany zawrzeć z nim na piśmie umowę określającą zawód albo rodzaj pracy, w jakim młodociany będzie szkolony, czas trwania nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy lub wstępnego stażu pracy oraz zasadnicze obowiązki i uprawnienia młodocianego. Zgodnie z art. 10 okresy nauki zawodu, przyuczenia do określonej pracy oraz wstępnego stażu pracy są okresami zatrudnienia. Według art. 12 ust. 1 młodociani zatrudnieni przez zakłady pracy obowiązani byli do doksztalcania się do czasu ukończenia 18 lat życia. Jeżeli młodociany nie zakończył nauki zawodu przewidzianej w art. 4 ust. 1 do ukończenia 18 lat życia, obowiązek doksztalcania się jego mógł być przedłużony nie więcej niż o 1 rok, o ile doksztalcenie dotyczyło obranego zawodu. Zgodnie z ust. 2 młodociani przyjęci do pracy, do przyuczania do określonej pracy lub do odbycia wstępnego stażu pracy po przyuczeniu do określonej pracy byli obowiązani:

jeżeli ukończyli 8 klas szkoły podstawowej - do doksztalcania się zawodowego lub ogólnokształcącego.

Według art. 13 ust. 1 czas pracy młodocianych w wieku od lat 15 do 16 wynosił 6 godzin na dobę i 36 godzin tygodniowo.

Po myśli art. 13 ust. 2 młodocianych w wieku powyżej lat 16 obowiązywał normalny czas pracy stosowany w zakładzie pracy.

Zgodnie z art. 13 ust. 3 do czasu pracy młodocianych (ust. 1 i 2) wlicza się czas doksztalcania określonego w art. 12 ust. 2 i 3 bez względu na to, czy nauka odbywa się w godzinach pracy czy poza godzinami pracy, jednakże w wymiarze nie większym niż 18 godzin tygodniowo. Zgodnie z art. 17 ust. 3 na wniosek młodocianego objętego doksztalceniem zakład pracy powinien mu udzielić urlopu w okresie ferii szkolnych.

Z powyższych przepisów wynika, że przyjmowano do pracy młodocianych między innymi w celu nauki zawodu. Ubocznym obowiązkiem młodocianego pracownika było doksztalcenie się, a czas nauki w szkole był wliczany do czasu pracy. W sprawie nie zostało wykazane aby ubezpieczony wykonywał pracę na powyższych zasadach.

Do okresów składkowych Sąd zaliczył okres od 18 grudnia 1973 roku do 3 czerwca 1974 roku na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 4 ustawy emerytalno-rentowej. W tym okresie ubezpieczony odbywał karę pozbawienia wolności wykonywał pracę w pełnym wymiarze co ostatecznie zostało potwierdzone przez Zakład Karny w B..

Zaliczeniu podlegał także okres od 2 maja 1987 roku do 17 maja 1987 roku. W okresie tym ubezpieczony był zatrudniony u R. K. co zostało potwierdzone zaświadczeniem pracodawcy.

Zaliczeniu do okresów składkowych podlegał także okres od 15 lutego 1993 roku do 31 grudnia 1994 roku. Był to okres zatrudnienia u M. O. potwierdzony zaświadczeniem pracodawcy. Organ rentowy uwzględnił do okresów składkowych jedynie okresy zgłoszenia M. J. do ubezpieczenia społecznego przez tego pracodawcę. Tymczasem dla uznania okresu zatrudnienia wykonywanego przed wejściem w życie ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych nie jest wymagane wykazanie przez ubiegającego się o świadczenie opłacania przez pracodawcę składek na pracownicze ubezpieczenie społeczne – wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 7 października 2015 roku, III AUa 503/15. Prawidłowo organ rentowy nie zaliczył natomiast do okresów składkowych lub nieskładkowych okresów urlopów bezpłatnych.

Ubezpieczony wskazywał, że był uprawniony do renty inwalidzkiej. Nie ma jednak podstaw do zaliczenia okresu uprawnienia do renty czy to do okresów składkowych z art. 6 czy do okresów nieskładkowych z art. 7 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Reasumując dodatkowo do ogólnego stażu pracy należy zaliczyć ubezpieczonemu okresy:

- od 18 grudnia 1973 roku do 3 czerwca 1974 roku – 5 miesięcy i 16 dni;
- od 2 maja 1987 roku do 17 maja 1987 roku – 16 dni;
- 15 lutego 1993 roku do 31 grudnia 1994 roku. – 1 rok, 10 miesięcy i 17 dni.

Razem 2 lata, 4 miesiące i 19 dni. Łącznie z okresem uwzględnionym przez ZUS w wymiarze 19 lat i 3 miesiące stanowi to 21 lat, 7 miesięcy i 19 dni. Nawet przy zaliczeniu nieuwzględnionego przez Sąd okresu od 1 września 1970 roku do 2 lipca 1972 roku tj. 1 rok i 9 miesięcy i 2 dni dałoby to 23 lata, 4 miesiące i 21 dni.

Odwołanie podlegało oddaleniu już z uwagi na brak 25 lat ogólnego stażu pracy do dnia 31 grudnia 1998 roku.

W wykazie A, Dział XIV, poz. 12 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze / Dz.U. z 1983r. Nr 8, poz. 43 ze zm./ wymienione są prace przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym i gazowym. Postępowanie dowodowe wykazało, że z całą pewnością w okresach :

- od 1 lutego 1977 roku do 30 kwietnia 1987 roku - zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...);
- od 2 maja 1987 roku do 31 grudnia 1987 roku – zatrudnienie u R. K. ;
- od 19 stycznia 1988 roku do 31 grudnia 1988 roku - zatrudnienie u J. Ś.;
- od 2 stycznia 1992 roku do 30 czerwca 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Uslugowym (...);
- od 1 września 1992 roku do 30 września 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Uslugowym- (...),
- od 1 listopada 1992 roku do 31 grudnia 1992 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Uslugowym- (...);
- od 1 lutego 1993 roku do 14 lutego 1993 roku - zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Uslugowym- (...)
- od 15 lutego 1993 roku do 31 grudnia 1994 roku – zatrudnienie w Przedsiębiorstwie Produkcyjno-Handlowo-Uslugowym- (...);
- od 4 września 1995 roku do 31 grudnia 1998 roku - Przedsiębiorstwo Produkcyjno-Uslugowo-Handlowe (...) R..

Ubezpieczony wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy pracę przy spawaniu i wycinaniu gazowym i elektrycznym. Stanowi to ponad 15 lat. Wykazanie wykonywania pracy w warunkach szczególnych ponad 15 lat nie jest jednak wystarczające do przyznania ubezpieczonemu prawa do wcześniejszej emerytury.

Mając powyższe na uwadze Sąd na podstawie art. 477 14 § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

(-) SSO Patrycja Bogacińska-Piątek